

УКРАЇНСЬКІ ТА МІЖНАРОДНІ ПРЕМІЇ ДЛЯ ХУДОЖНИКІВ-СКЛЯРІВ: КУДИ ПОДАТИСЯ МОЛОДОМУ МИТЦЕВІ? UKRAINIAN AND INTERNATIONAL AWARDS FOR GLASS ARTISTS: WHERE SHOULD A YOUNG ARTIST APPLY?

ОЛЕНА ЯКИМОВА

докторка філософії, старша викладачка
кафедри художнього скла ЛНАМ

OLENA YAKIMOVA

Doctor of Philosophy, Senior Lecturer of the
Glass Art Department of LNAA

Окреме та напрочуд важливе місце у формуванні та репрезентації митця займає виставкова діяльність, коли художник може продемонструвати свої напрацювання. Але не менш, а, можливо, й більш вагомим фактором реалізації творчого потенціалу є участь творчої особистості в різноманітних конкурсах і преміальних програмах. Особливу увагу тут варто приділити молодим митцям, які в такий спосіб можуть заявити про себе. Упродовж останніх років з'явилася тенденція до підтримки митців у тій нестабільній ситуації, що склалася внаслідок епідемії COVID-19, за допомогою преміальних коштів і онлайн-промоакцій. Зокрема, такі проекти були розроблені в

A separate and surprisingly important role in the formation and representation of the artist is played by exhibition activities, where the artist can showcase his/her works. However, an equally, or perhaps even more important factor for realizing one's creative potential is participation of a creative person in various contests and awards. Particular attention should be paid here to young artists who can thus assert themselves. In recent years, there has been a tendency to support artists in the unstable situation created by the COVID-19 pandemic with the help of prize money and online promotions. In particular, projects of this kind were launched in the United Kingdom, Austria,

Великій Британії, Австрії, Данії, Німеччині та інших європейських країнах. Серед українських прикладів варто відзначити виставку фіналістів OBJECTS art prize 2020 та Kyiv Art Fair Online. Але їхня специфіка полягала винятково в онлайн-репрезентуванні, що, з одного боку, дозволило розширити аудиторію, яка могла ознайомитися з творами, але водночас нівелювало візуальні ефекти безпосереднього "живого" сприйняття, що для творів у галузі художнього скла є вкрай необхідним.

У світі існує безліч проєктів для підтримки митців, молодих зокрема, але здебільшого премії та конкурси є загальномистецькими. Також доволі великий відсоток – це живописні, скульптурні, фотографічні, кінематографічні та інші проєкти, але галузь ужиткового мистецтва більше фокусується на симпозіумах і резиденціях, які надають митцеві можливість роботи в матеріалі, насамперед, у контексті експериментів з використання та поєднання технік і матеріалів. Це дає свої, іноді надзвичайно перспективні результати, але має більш творчий, не оціночний характер. Такі проєкти як MUHI або Future Generation Art Prize більше зосереджені на різних медіа та міждисциплінарності, не забороняють, але й не заохочують молодих митців до творчості в галузі ужиткового та декоративного мистецтва. Їхній фокус спрямований на розвиток мистецтва концептуального характеру. Водночас ті, які визначають пріоритетним розвиток ужиткового мистецтва, зокрема різноманітні конкурси, бієнале та симпозіуми, кераміка в Опішному, Триєнале текстилю у Лодзі (Польща) тощо, орієнтовані на сприяння певній галузі народного або декоративно-ужиткового мистецтва, що характерна для регіону та сприяє її відродженню. Ще однією складністю для митця ужиткового мистецтва, зокрема митця-скляра, є те, що вироби художників репрезентуються більше як об'єкти дизайну на різноманітних виставках промислового характеру. Відповідно, вони можуть бути представлені на різноманітні премії у галузі предметного дизайну. Зокрема такими є міжнародні GLASSMAN EUROPE (International Glass Manufacturing Exhibition, Ліон, Франція), VITRUM (Glass Industry International Trade Show, Мілан, Італія), GLASS POZNAN (Glass Industry Fair, Познань, Польща), GLASSPRINT (Exhibition & conference dedicated to Glass Decoration, Дюссельдорф, Німеччина).

Країни, у яких найбільш сприятлива атмосфера щодо підтримки митців – це зазвичай регіони зі стабільною економікою та добре розробленою системою сприяння культурним проєктам. Тому можна стверджувати, що значна кількість премій для митців у галузі художнього скла припадає на Австралію, Велику Британію та Сполучені Штати Америки. Ці країни водночас мають доволі тривалу історію скловиробництва та є активними учасниками руху авторського художнього скла. Однією з престижних премій у Австралії та Новій Зеландії є FUSE Glass Prize (Сідней, Австралія), яка вручається видатним митцям галузі. До 2014 року, впродовж

Denmark, Germany, and other European countries. Among Ukrainian examples, it is worth mentioning an exhibition of the OBJECTS art prize 2020 finalists and Kyiv Art Fair Online. However, their peculiarity was determined exclusively by the online representation. On the one hand it allowed to expand the audience, which had a chance to see the art pieces, but at the same time levelled the visual effects of the direct "live" perception, which is vitally important for the works of glass art.

There are many projects worldwide to support artists, in particular young ones, but most of the awards and competitions are arranged for all kinds of artists. Also, a fairly large number are oriented to support artists who work with painting, sculpture, photography, film production and other projects, but the applied arts sphere is more focused on symposia and residencies, allowing the artist to work with the material, primarily in the context of art experiment of the usage and combination of techniques and materials. This approach delivers certain, sometimes very promising results, but is rather creative than evaluative. Projects such as MUHI or Future Generation Art Prize are more concentrated on different media and are interdisciplinary, not prohibiting and not encouraging young artists to create in the field of applied and decorative art. Their organizers mostly focus on the development of conceptual art. At the same time, those that prioritize the cultivation of applied art, including various competitions, biennials and symposia of ceramics in Opishnia, as well as the Triennial of Textile in Lodz (Poland) and others, are designed to promote a particular branch of folk or applied and decorative art specific to some region and contribute to its revival. Another difficulty for an artist who works in a field of applied arts, particularly a glass one, is that the piece of art is presented rather as object of design at various industrial exhibitions. Thus, they can be presented at various contests in the field of design, particularly such as GLASSMAN EUROPE (International Glass Manufacturing Exhibition, Lyon, France), VITRUM (Glass Industry International Trade Show, Milan, Italy), GLASS POZNAN (Glass Industry Fair, Poznan, Poland), and GLASSPRINT (exhibition & conference dedicated to Glass Decoration, Dusseldorf, Germany).

The countries with the most favorable environment for the artists are usually regions with stable economic situation and well-developed systems of cultural projects promotion. Therefore, it can be argued that a significant number of awards for artists in the field of glass art are established in Australia, the United Kingdom and the United States. Still, these countries have a rather long history of glassmaking and are active participants of the studio glass art movement. One of the most prestigious awards in Australia and New Zealand is the FUSE Glass Prize (Sydney, Australia), which awards the outstanding artists in the sphere. Also, until 2014, during more than two decades there has been held a regional competition for artists from Australia and New Zealand, the Ranamok Glass Prize.

Grand Prize of Toyama International Glass Exhibition 2021, SASAKI Rui (Japan), "Subtle Intimacy", 2019. Фото: Ryohei Yanagihara (<https://toyama-glass.jp>)

двох десятиліть у Австралії існував регіональний конкурс для митців з Австралії та Нової Зеландії Ranamok Glass Prize, який започаткували вугільний магнат Енді Плюмер (Andy Plummer) та художниця і галеристка Маурін Кагіл (Maureen Cahill) для промоції мистецтва скла у своєму регіоні. Подібні премії, ініційовані персоналіями та організаціями-співдружностями митців, є також у Канаді та Німеччині. Премією з, мабуть, найдовшою історією є Coburg Glass Prize (Кобург, Німеччина), яка існує у різних формах від 1977 р. Щорічним є також Конкурс Стівенса, який оголошує Співдружність скловиробників і художників скла (WORSHIPFUL COMPANY OF GLAZIERS & PAINTERS OF GLASS) з локацією у Лондоні (Велика Британія). Конкурс є міжнародним, має різні щодо кваліфікації та віку програми. Основне спрямування його фокусується на розвитку художнього скла у сфері архітектури та декору. Компанія має ще кілька менших за масштабом преміальних і грантових проєктів, а також співпрацює з іншими інституціями, що зацікавлені в розвитку галузі. Зважаючи на нові світові реалії, програма конкурсу, як і багатьох інших премій, зазнала трансформацій, але важливо, що сам конкурс продовжує існувати. Національний центр скла (National Glass Centre (NGC) Норфолк, Велика Британія) 2020 року ініціював появу ще однієї масштабної премії для митців усіх

It was founded by coal magnate Andy Plummer and artist and gallery owner Maureen Cahill, to promote the art of glass in their region. Similar awards initiated by artists themselves and associations of artists are also established in Canada and Germany. The award with probably the longest history is the Coburg Glass Prize (Coburg, Germany), which has existed in various forms since 1977. Currently, the Stevens Competition, announced by the WORSHIPFUL COMPANY OF GLAZIERS & PAINTERS OF GLASS, based in London (UK), is held annually. This competition is international and has various programs for different ages and qualifications. Its main focus is on the development of glass art in the field of architecture and decoration. It also has several smaller award and grant projects, as well as collaborates with the other institutions interested in this art sphere development. Despite the new world realities, the competition program, like many other prizes, has undergone a transformation. However, it is important that it continues to exist. The National Glass Centre (NGC, Norfolk, UK) initiated another major award for artists of all generations in 2020. This is the European Glass Prize. A somewhat similar event has been held since 2005-2006 on the island of Bornholm, Denmark, in the format of a biennial. European Glass and Ceramic Context highlights another characteristic feature of the awards in the field of glass art, namely the direct interaction between two

4th Coburg Prize for Contemporary Glass, 2014, view into the exhibition
Фото: <https://neuesglas-newglass.com>

покоління – European Glass Prize. Дещо подібна подія існує з 2005-2006 років на острові Борнхольм у Данії у форматі бієнале. European Glass and Ceramic Context вказує на ще одну характерну рису премій у галузі художнього скла, а саме – безпосередню взаємодію двох матеріалів, що пов'язані з вогнем – це скло і кераміка.

Доволі масштабною акцією було проведення 2015 року "International Glass Prize", організоване "Glazenhuys" у місті Ломмель (Бельгія). На участь зголосилися 345 митців з 45-ти країн світу, які подали на розгляд журі близько 750-ти творів. Це вчоргове засвідчило потребу такого типу конкурсів у галузі авторського скла. Але сам конкурс сьогодні припинив свою активну діяльність.

Водночас саме існування значних осередків скловиробництва в Чехії, Польщі, у країнах Балтії тощо спонукала до створення регіональних конкурсів у цих країнах. Більшість премій орієнтована на митців, які вже є сформованими та знаними, що створює певні перепони для молодих.

Ще одним ускладнювальним фактором є регіональний характер більшості конкурсів, що на організаційному рівні обмежує подання заявок митців з інших країн чи регіонів. Одним з небагатьох проєктів, де немає регіонального обмеження, є Премія Станіслава Лібенського, заснована 2009 року. Він свого часу був ледь не єдиним орієнтованим насамперед на

матеріалами, пов'язаними з вогнем, тобто склом і керамікою. А rather large-scale event was the International Glass Prize 2015 organized by Glazenhuys in Lommel, Belgium. 345 artists from 45 countries agreed to participate and presented about 750 works to the jury. This again shows the relevance of such kind of competitions in the field of glass art. However, this particular competition is no longer active.

Still, the very existence of significant glassmaking areas in the Czech Republic, Poland, countries of the Baltic region, etc. has prompted the creation of regional competitions in these countries. Most of the awards are designed for artists who are established and well known already, which creates certain obstacles for young artists. Another interfering factor is the regional nature of most competitions, preventing artists from other countries or regions to apply. One of the few projects without regional restrictions is Stanisław Libenský Prize, founded in 2009. It used to be almost the only competition aimed primarily at art students and young artists. Since its creation, more than 40 countries and 68 art schools have participated in the competition. This also promotes the interaction and communication between artists in this field of studio glass art. In Asia, where the glass art industry is gaining increased state support, should be expected the number of open calls for new prizes, particularly for young artists. Nowadays there is two large-scale projects in

студентів мистецьких навчальних закладів і молодих митців. За історію існування конкурсу в ньому взяли участь представники понад 40-ка країн з 68-ми навчальних закладів. Що теж сприяє взаємодії та комунікації митців цієї галузі.

Щодо країн Азії, де галузь художнього скла здобуває все більшу державну підтримку, слід очікувати й на впровадження нових премій, зокрема для молодих митців. Насамперед це два масштабні проєкти в Японії, які вже стали традиційними: Міжнародна виставка художнього скла в Каназаві (The International Exhibition of Glass Kanazawa), а також подібна за розмахом виставка у Тоямі (The Toyama International Glass Exhibition). Обидві виставки мають конкурсну складову та значний преміальний бюджет. Кількість поданих заявок щороку зростає і минулоріч складала понад 1000 позицій.

Рух студійного авторського скла є мистецьким феноменом, який сформувався лише 60-х роках минулого століття, тому митці, які працюють у цій сфері, утворюють своєрідну мистецьку "родину" – спільноту, в якій певні постаті є знаковими. Мета цієї спільноти – насамперед пропагувати художнє скло у широкому контексті образотворчого мистецтва, тому часто саме вона ініціює появу різноманітних конкурсів і премій для підтримки митців-склярів, молодих зокрема. Таким чином, з ініціативи Андрія Бокотея, одного з піонерів цього руху в радянському ареалі, була заснована премія саме для молодих митців (до 35-ти років), що спонукає до розвитку та поширення руху студійного скла, а також зацікавлення ним молодих митців.

Sogon Kim, "Submarine", Bullseye Glass Artists, Highly Commended 2021

Фото: <https://www.theglassprize.co.uk>

Japan, which have already become traditional. This is the International Exhibition of Glass Kanazawa, as well as an exhibition with a similar scale in Toyama (The Toyama International Glass Exhibition). Both exhibitions have a competitive component and a substantial prize budget. The number of applications grows annually, and last year totaled over 1000 entries.

The studio glass movement is an artistic phenomenon that only took shape in the 1960s, so artists who work in this field form their own artistic "family", a community in which certain names are iconic. The aim of this community is, first and foremost, to promote glass art in the broader context of fine art, so it often initiates various competitions and awards to support glass artists, in particular the young ones. Thus, Andriy Bokotey, one of the pioneers of this movement in the postSoviet area, has initiated an award specifically for young artists under 35, which encourages the development and spread of the studio glass movement, as well as the interest of young artists in this field.

Stanislav Libensky Award 2021
Фото: <https://www.facebook.com/StanislavLibenskyAward>